

Kratki rezime sa ključnim riječima

Uvod: Ugradnja endoproteze kuka je zlatni standard liječenja osteoartritisu u završnoj fazi bolesti i smatra se najvećim dostignućem u historiji ortopedije. Operativni zahvat ugradnje endoproteze kuka nije završna faza liječenja bolesnika, već nakon toga slijedi višemjesečna rehabilitacija kojoj je cilj osposobiti osobu na razinu aktivnosti prije oboljenja. Ciljevi rada su: utvrditi jačinu boli u kuku kod bolesnika sa ugrađenom endoprotezom kuka prije i poslije rehabilitacionog tretmana, odrediti mišićnu snagu mišića kvadricepsa i mišića fleksora natkoljenice kod bolesnika sa ugrađenom endoprotezom kuka prije i poslije rehabilitacionog tretmana, utvrditi funkcionalnu sposobnost bolesnika sa ugrađenom endoprotezom kuka prije i poslije rehabilitacionog tretmana te odrediti kvalitet života kod bolesnika sa ugrađenom endoprotezom kuka prije i poslije rehabilitacionog tretmana.

Metode: Istraživanjem je obuhvaćeno 60 pacijenata (23 muškarca i 37 žena) sa ugrađenom endoprotezom kuka zbog promjena uzrokovanih osteoartritisom kuka ili frakturom proksimalnog dijela femura zbog osteoporoze. Rehabilitacioni tretman je trajao tri sedmice i sprovodio se na Klinici za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju JZU UKC Tuzla. Kod svih pacijenata je primijenjen terapijski protokol koji uključuje: krioterapiju, kineziterapiju i interferentne struje. Svaki pacijent je u toku tri sedmice petnaest puta prošao terapijski protokol. Pacijenti nakon ugradnje endoproteze kuka su ispitani prije početka sprovođenja rehabilitacionog tretmana i nakon sprovođenja rehabilitacionog tretmana. Instrumenti mjerenja bili su: VAS skala, MMT, OHS, SF-36.

Rezultati: Prije početka rehabilitacionog tretmana vrijednosti VAS skale su se kretale od 6 do 10 sa srednjom vrijednošću $8,73 \pm 1,12$; MMT mišića kvadricepsa od 1 do 3 sa srednjom vrijednošću $2,37 \pm 0,55$; MMT mišića fleksora natkoljenice od 1 do 3 sa srednjom vrijednošću $2,40 \pm 0,56$; OHS skora od 2 do 23 sa srednjom vrijednošću $9,52 \pm 3,63$; te SF-36 sa rasponom od 12,83 do 41,89 i srednjom vrijednošću $21,22 \pm 5,50$. Nakon sprovedenog rehabilitacionog tretmana dobili smo statistički značajnu razliku ispitivanih vrijednosti ($p < 0,001$) tako da su: vrijednosti VAS skora se kretale od 0 do 6 sa srednjom vrijednošću $3,32 \pm 1,24$; MMT mišića kvadricepsa od 2 do 4 sa srednjom vrijednošću $3,48 \pm 0,62$; MMT mišića fleksora natkoljenice od 2 do 4 sa srednjom

vrijednošću $3,28 \pm 0,61$; OHS skora od 12 do 46 sa srednjom vrijednošću $28,33 \pm 8,65$; te SF-36 sa rasponom od 61,78 do 95 i srednjom vrijednošću $80,28 \pm 6,14$.

Zaključak: Rehabilitacioni tretman bolesnika nakon ugrađene endoproteze kuka jednako je važan kao i sam operativni tretman. Njime utičemo na smanjenje boli kod bolesnika nakon ugradnje endoproteze kuka, povećanje mišićne snage, te povećanje funkcionalne sposobnosti i kvaliteta života.

Ključne riječi: endoproteza kuka, rehabilitacioni tretman, funkcionalnost, kvalitet života